

Správa o priebehu a výsledkoch posudzovania Východiskovej správy Slovenskej republiky k Medzinárodnému paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach

Východisková správa Slovenskej republiky k Medzinárodnému paktu o hospodárskych sociálnych a kultúrnych právach (ďalej "pakt") bola posudzovaná pred Výborom OSN pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva (ďalej "výbor") od 12. do 13. novembra 2002 v Ženeve.

Obhajoby a posudzovania správy sa zúčastnila slovenská delegácia, zložená z 10 expertov - zástupcov príslušných rezortov (Úradu vlády SR - Sekretariátu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity, Ministerstva zahraničných vecí SR, Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstva kultúry SR, Ministerstva životného prostredia SR, Ministerstva vnútra SR, Ministerstva školstva SR) a zástupcu Štatistického úradu SR. Delegáciu viedol Kálmán Petocz, vedúci Stálej misie Slovenskej republiky pri Úradovni OSN a ďalších medzinárodných organizáciách v Ženeve.

Posudzovanie správy malo štandardný priebeh. Vedúci slovenskej delegácie uviedol správu, upozornil na aktuálne zmeny od jej predloženia a členovia delegácie podľa gescie k jednotlivým článkom paktu odpovedali na otázky 18 členov výboru. Vyše 150 otázok členov výboru, adresovaných slovenskej delegácii počas 30., 31. a 32. schôdze v rámci programu 29. zasadnutia výboru smerovalo do nasledovných tematických okruhov: a) vo všeobecnej - úvodnej časti to bolo najmä postavenie paktu v domácom právnom poriadku; b) v hlavnej časti zaujímala členov výboru implementácia článku 2 paktu - nediskriminácia v slovenskej legislatíve (vo vzťahu k cudzincom a Rómom) a článku 3 paktu - rovnoprávnosť mužov a žien. Delegácia zodpovedala na otázky k článku 6 paktu - právo na prácu a článku 7 paktu - právo na spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky. Členov výboru ďalej zaujímali najmä dôvody, prečo Slovensko neratifikovalo Dohovor Medzinárodnej organizácie práce o inšpekcii práce v priemysle a v obchode, či sa v SR konali nelegálne štrajky a ako je dodržiavané právo na sociálne zabezpečenie najmä u rizikových skupín obyvateľstva. Taktiež boli položené otázky k dodržiavaniu práva na primeraný štandard bývania a možnosti prístupu k vode (najmä Rómov). Členov výboru zaujímalo dodržiavanie práva na zdravie (zdravotnícka starostlivosť v psychiatrických nemocniciach, starostlivosť o sociálne slabšie vrstvy slovenskej populácie, vrátane Rómov). Delegácia SR zodpovedala na otázky, týkajúce sa implementácie článkov 13, 14 a 15 paktu t.j. práva na vzdelanie a práva zúčastňovať sa kultúrneho života. Členov výboru zaujímala školská dochádzka rómskych detí a dôvody neukončenia stredoškolského štúdia rómskych študentov. Predmetom záujmu členov výboru boli aj konkrétne prípady aplikácie článkov paktu pred vnútroštátnymi súdmi, vrátane Ústavného súdu SR. Napriek tomu, že nie všetky otázky sa priamo vzťahovali k tematike upravenej paktom, boli zo strany slovenskej delegácie poskytnuté členom výboru vyčerpávajúce informácie.

Delegácia Slovenskej republiky viedla počas posudzovania správy s expertmi výboru konštruktívny dialóg. Členovia výboru ocenili kvalifikované odpovede členov slovenskej delegácie, vysoký stupeň rozvinutosti právneho systému Slovenskej republiky, ale poukázali aj na nedostatky, ktoré boli zhrnuté v záverečných odporúčaniach výboru.

Výbor po predbežnom vyhlásení pre tlač 14. novembra 2002 prijal počas neverejného zasadnutia 28. novembra 2002 “Záverečné odporúčania Výboru pre hospodárske, sociálne a kultúrne práva”, ktoré boli zverejnené 19. decembra 2002 a tvoria prílohu predkladaného materiálu. Záverečné odporúčania sú štandardne formulované v kritickom duchu, čo zodpovedá praxi a štýlu práce výboru, uplatňovanej všeobecne ku všetkým zmluvným stranám paktu.

Odporúčania, ktoré výbor prijal sú deklaratórnej politickej povahy. Slovenská republika preto nemá právnu povinnosť splniť tieto odporúčania a ani samotný výbor takúto povinnosť výslovne neukladá. Druhá periodická správa by mala obsahovať stanoviská Slovenskej republiky k otázkam vzneseným výborom, ako aj informáciu ako sa vysporiadala s odporúčaniami.